

Recensie Trouw ★★★ Mijn vlakke land

Jan Jaap van der Wal voelt zich in België meer welkom dan in Nederland

In België heeft Jan Jaap van der Wal (45) sinds kort de status van ‘erkend vreemdeling’. Hij vertelt het met trots. Negen jaar geleden werd de Nederlandse cabaretier verliefd op Vlaanderen. Hij verhuisde naar Antwerpen en maakte meerdere shows exclusief voor onze zuiderburen. Nu is hij, in zijn eigen woorden, ‘terug bij de ex’. Na krap een decennium speelt hij weer een programma voor zijn voormalige landgenoten.

Uithalen naar minister Faber

Dat in *Mijn vlakke land*, zoals dit programma toepasselijk heet, de cultuurverschillen tussen Nederlanders en Belgen de rode draad vormen, zal niet verbazen. Van der Wal schuwt daarbij de clichés niet. De Vlaming is bescheiden, vriendelijk en indirect. De Hollander is luidruchtig en kent geen schaamte. Met beide stereotypen drijft de cabaretier de spot, al is het zonneklaar dat hij België momenteel hoger heeft zitten dan Nederland.

Hier raakt het persoonlijke verhaal van Van der Wals vertrek naar een ander land ook aan de politieke actualiteit. Zijn eigen (bescheiden) ervaringen met migratie zijn aanleiding voor enkele felle uithalen naar PVV-minister Marjolein Faber en het huidige Nederlandse asielbeleid, dat volgens Van der Wal eerder lui is dan streng. In Vlaanderen voelt hij zich, ondanks het succes van het Vlaams Belang, meer welkom.

‘Migranten in de tijd’

Uiteindelijk zijn we allemaal ‘migranten in de tijd’, zegt Van der Wal. Hij bedoelt ermee dat we ons ontwikkelen in de loop van ons leven, en daarbij soms op onverwachte plekken belanden. Het is een mooie gedachte, die in *Mijn vlakke land* echter verder niet heel diep wordt uitgewerkt.

Van der Wal is dan ook het type cabaretier dat het vooral moet hebben van zijn komische talent. De overdreven, karikaturale manier waarop hij de botte Hollander en de zachtaardige Vlaming nadoet wérkt, precies omdat het er allemaal zo dik bovenop ligt. Zijn gevoel voor timing is groot. De punchline van een grap valt steeds op het juiste moment en ontlokt zo schijnbaar moeiteloos een gulle lach aan de zaal.

Hilarisch struikelen

Op het einde van de voorstelling zit een mooie anekdote over hoe Van der Wal afgelopen zomer tijdens de Olympische Spelen door Parijs flaneerde, waar hij was gefêteerd door de NOS. Voor even waande hij zich de succesvolle comedian, om vervolgens letterlijk te struikelen. De moraal: de cabaretier is per definitie een sukkelaar, want dat is wat hem grappig maakt.

Van der Wal kan hilarisch struikelen. Het is fijn dat ook het Nederlandse theaterpubliek daar komend seizoen weer getuige van mag zijn.